

K. Wreden koneen näköismalli vitriiniin Kouvolan Keltakankaalle

Lyhennelmä Aarno Saramäen artikkelista Pilven Veikossa 2/2013. Kuva Juha Ritari.

Kouvolan Keltakankaan ABC-liikenneaseman pihassa paljastettiin 15.8.2013 Lentovarikon Kilta ry:n rakentama näköismalli Kasper Wreden lentokoneesta, jolla Kasper talvella 1915 ensimmäisenä suomalaisena suoritti onnistuneen moottorilennon Kymijoen jäällä. Lento sinänsä ei ollut kovin mittava, mutta kuitenkin lento verrattuna Adolf Aarnon lentoyritykseen vuonna 1911 Tampereella. Kasper Fabian Wrede (1892–1921) rakensi suunnittelemansa lentokoneen Anjalassa Rabbelugnin sukutilalla vuosina 1914–1915 avustajanaan Otto Eriksson. Kevättalvella 1915 päästiin aloittamaan lentokokeet. Hänen onnistui lentää rakentamallaan koneella Kymijoen yli.

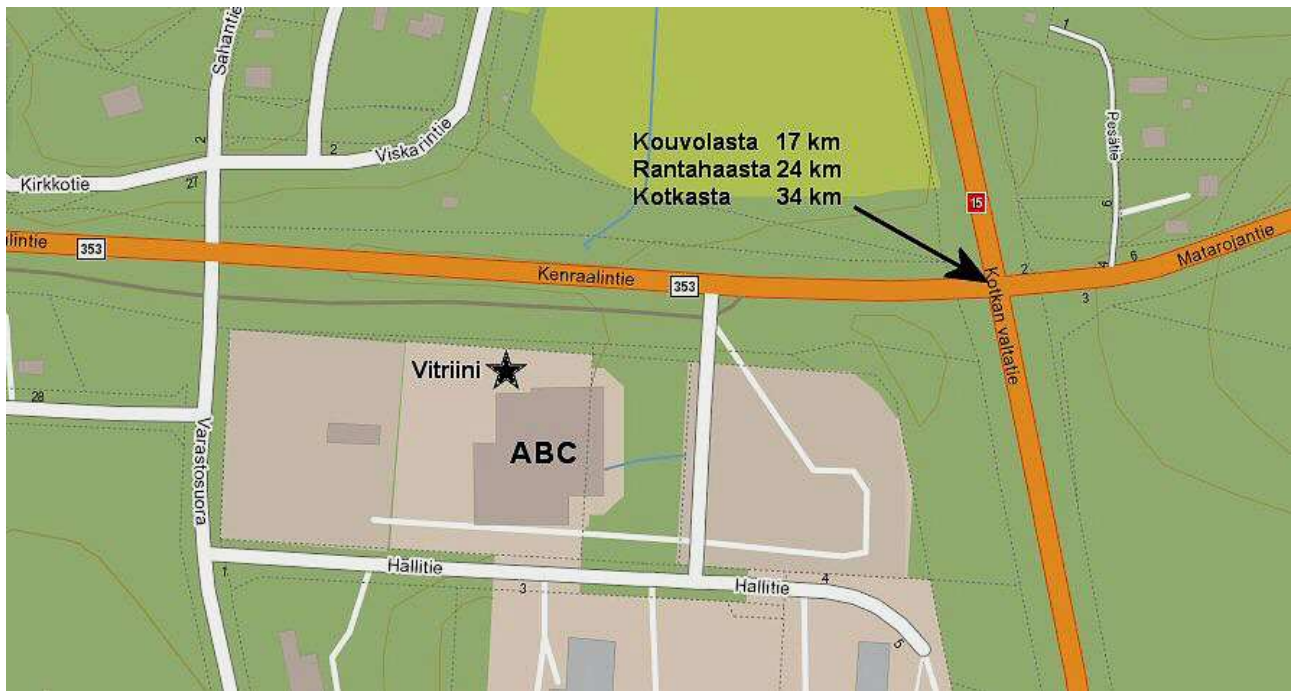
Lentovarikon Killan kiinnostus näköismallin rakentamiseen syntyi neuvottelussa tammikuussa 2006 aiheeseen perehtyneen Matti Siukkolan ja killan edustajien välillä. Valmistelutyöt aloitettiin miltei välittömästi. Päätyön koneen rakentamisessa suoritti lentokonetarkastaja Raimo Ilvonen työryhmineen. Valmistaminen vei aikaa miltei neljä vuotta. Lopullinen kokoonpano tapahtui 27.7.2010. Kone oli esillä Tampereella Museokeskus Vapriikissa huhtikuun viimeisellä viikolla 2011. Tämän jälkeen se varastoitiin entisen Lentokonetehaan tiloihin Tampereella ja ryhdyttiin etsimään sille sopivaa sijoituspaikkaa.

Vuoden 2012 keväällä Ummeljoen kyläyhdistys teki päätöksen vitriinin rakentamisesta ABC-liikenneaseman tontille Keltakankaalle. Paikka on sijaintinsa vuoksi erinomainen, koska se sijaitsee varsin lähellä lennon tapahtumapaikkaa.

Koneen näköismallin ja vitriinin paljastuspäivä 15.8.2013 valkeni koleana ja sateisena. Pilvikorkeus oli varsin matalalla. Huonosta säästä huolimatta liikenneasemalle kerääntyi satamäärin yleisöä.

Paljastustilaisuuden aloitti Ahvion torvisoittokunta tutulla Lentäjän valsilla. Musiikkiesityksen jälkeen puhui Ummeljoen kyläpäällikkö Jukka Naukkarinen kertoen Kyläyhdistyksen toiminnasta ja vitriinihankkeen vaiheista. Kyläyhdistys on päättänyt, että vuonna 2015, kun Kasper Wreden lennosta tulee kuluneeksi sata vuotta Kyläyhdistys yhdessä killan kanssa paljastaa muistokiven Kymijoen rannalle.

Musiikkiesityksen jälkeen Lentovarikon killan jäsen Matti Siukkola kertoi suvustaan Kymenlaaksossa ja kiinnostuksestaan Kasper Wreden ilmailuharrastuksesta. Puheen jälkeen Ahvion soittokunta esitti musiikkia, minkä jälkeen poistettiin konetta ympäröinyt suojavaate. Paljastajina olivat Jukka Naukkarinen, Hannu Hämäläinen, Matti Siukkola ja Aarno Saramäki. Tilaisuutta juhlisti Utin Jääkärirykmentin NH 90 helikopterin ylilento.

Vitriinin sijainti. Koordinaatit ovat N 60 ast.44,926 E 026 ast 50,310 WGS84